Írta: Magyar Rádió
2005. október 03. hétfő - Módosítás: 2005. október 03. hétfő

Mit tanulhat a skót néptõl a Romániában élõ magyarság, amely Romániával együtt fog csatlakozni ahhoz az államszövetséghez, amelynek Magyarország már tagja? Lloyd Quinnan a Skót Nemzeti Párt képviselõjeként volt a skót parlament tagja, de részt vett a skót parlament küldötteként az Európai Bizottságban is. Mit tanulhat a skót néptõl a Romániában élõ magyarság, amely Romániával együtt fog csatlakozni ahhoz az államszövetséghez, amelynek Magyarország már tagja? Lloyd Quinnan a Skót Nemzeti Párt képviselõjeként volt a skót parlament tagja, de részt vett a skót parlament küldötteként az Európai Bizottságban is.

– Európai összefüggésekben, amikor úgy tûnik, hogy Románia az Európai Unió tagja lesz, amit én nagyon fontosnak tartok, nemcsak a magyar, hanem más romániai kisebbségek számára is, azt kell felismerniük, hogy számukra a minimális program az autonómia. Ha a magyar kisebbség szempontjából nem is tûnik egyelõre elérhetõnek, hogy saját területük, vagy olyan közigazgatási egységük legyen, amelyek éles határok választanak el az ország többi részétõl, de ha pusztán azt sikerül elismertetniük, hogy Románián belül legyen meg a saját helyük, ezt Romániának el kell fogadnia, és biztosítania kellene számukra ezeket a jogokat. Egészen biztos vagyok abban, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozások során a kisebbségi kérdés, az, hogy hogyan érzik magukat a kisebbségek Romániában igen fontos szerepet fog játszani. Fontos, hogy a magyar közösség ezt a kérdést vitassa meg, és alakítson ki egységes álláspontot róla, hogy pontosan milyen autonómiát szeretnének.

– Igen, de az erdélyi magyarság szempontjából igazi gondot okoz, hogy csupán egyharmaduk él olyan területen, ez a magyar határ melletti viszonylag kis területek mellett a Székelyföld, ahol abszolút többséget alkotnak, tehát ahol a területi autonómia cél lehet, míg a többi helyen vagy viszonylagos vagy abszolút kisebbségben élnek, tehát a célok tekintetében nem könnyû egységes álláspontot kialakítani.

– Szerintem, viszont egy kisebbség számára minden további nélkül lehetséges a különállás. Igaz, nem területi, hanem etnikai vagy kulturális alapon. Ezért egy olyan magyar számára, aki egy román többségû városban lakik, szerintem nem okoz nehézséget olyan politikai struktúrát találni, amellyel kultúráját, nyelvét, politikai különállását hatékonyan tudja védeni.

– Mit tudunk Magyarországon vagy Romániában tanulni abból, amit Skóciában önöknek sikerült elérniük?

– Szerintem annak ellenére, hogy Skóciában a mi helyzetünk egészen más volt, mint az erdélyi magyaroké Romániában, a következõ az, amit a mi tapasztalatunkból meg lehet tanulni. Maximálisan tisztában kell lenniük azzal, hogy mit szeretnének. Skóciában az autonómia a mi számunkra azt jelentette, hogy az egy állomás a teljes szuverenitás, vagy az országunk függetlensége felé vezetõ úton. Erre azért volt szükség, hogy a skótok képesek legyenek olyan döntéseket hozni, amelyek mindennapi életünket befolyásolják. Azt hiszem, a magyar kisebbség is valami hasonlót akar, a lehetõségét annak, hogy saját döntéseket hozzon, anélkül, hogy Bukarestet meg kelljen kérdeznie. Azzal is tisztában kell lenniük, milyen fajta viszonyrendszert szeretnének a román illetve a magyar állammal. Vajon ez egy hosszabb út elsõ állomása vagy pedig kifejezetten az autonómia iránti határozott igény? Másképpen fogalmazva, a kérdés román részrõl való helytelen megközelítésére adott reakció-e a területi autonómiaigény, vagy pedig egy olyan gondolat, amelyet önmagáért szeret a magyar közösség.

Gecse Géza interjúja nyomán,